

Svensklärares tankar om engagemang vid fiktionsläsning på högstadiet

Denna studie syftar till att belysa svensklärares uppfattningar av engagemang vid fiktionsläsning, inom ramen för svenskundervisning i årskurs 7–9 samt vilka förutsättningar för engagemang som de uppger finns i nämnd undervisning. Svensklärare har en viktig uppgift att stimulera elever till läsengagemang. Deras uppfattningar vad engagemang vid fiktionsläsning innebär speglas i den undervisning de bedriver, utifrån textval och läsaktiviteter. Att språka om litteratur vid litterära samtal är till exempel en sådan aktivitet som kan bidra till ett ökat engagemang, framgår det i innevarande studie. Således knyter denna studie an till temat ”Språk och litteratur – en omöjlig eller skön förening”, med betoning på skön förening.

Studien har genomförts utifrån individuella intervjuer och fokusgruppsintervjuer, via zoom. Materialet har sedan analyserats tematiskt i syfte att se övergripande teman i lärarnas utsagor. Mot bakgrund av teoretisk utgångspunkt i hermeneutisk fenomenologi har innehållet i lärarnas utsagor tolkats för att få en inblick i lärarnas livsvärldar (Husserl, 2014) och förståelsehorisonter (Gadamer, 1997).

Engagemang är enligt lärarna i denna studie betydelsefullt vid fiktionsläsning. De beskriver läsengagemang som sammansatt, där det handlar om att bli uppslukad, berörd, att vilja möta nya insikter samt att vilja samtala med andra om litterärt innehåll. Viktiga förutsättningar för läsengagemang i undervisning är enligt lärarna att välja fiktion som elever kan knyta an till, att ställa rätt frågor till texterna samt att undervisningsmiljön präglas av tillit och samarbete. Här behöver lärarna vägleda sina elever genom att hjälpa dem att hitta fiktion som engagerar och att lära dem ställa frågor till texterna. Detta behöver göras i en tillitsfull undervisningsmiljö där lärarna och eleverna möter fiktion och möts genom fiktion.

Nyckelord

Litteraturundervisning, litteraturdidaktik, läsning, läsengagemang, motivation, fiktion,

Maria Helming Gustavsson, Josefina Eliaso Magnusson och Catarina Schmidt
maria.helming_gustavsson@hb.se
Doktorand, Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping University

Källförteckning

Gadamer, H. (1997). *Sanning och metod* (i urval). Daidalos.

Husserl, E. (2014). *Ideas: General Introduction to Pure Phenomenology*. Routledge.